

Розділ 3

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*Баран І.В., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 « Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Парікова Т.В., к.е.н.,
доцент кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу*

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОРТФЕЛЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ БАНКУ

У банківських установах доходи від операцій з цінними паперами складають не більше 10 %. Проте загальна динаміка обсягів операцій банків із цінними паперами є позитивною, вони є важливою складовою диверсифікації активів банку, способом формування власного і поповнення позикового капіталу, перспективним напрямом розвитку банківської діяльності загалом.

В економічній літературі методики аналізу ефективності портфеля цінних паперів досліджували багато вітчизняних і зарубіжних учених: Башкірова О. В. [1], Смалюк Г. Ф. [4], Чмутова І. М. [5]. Переважно ці роботи присвячені аналізу окремих характеристик цінних паперів і ризиків, пов'язаних із ними, зокрема: визначено специфічні якісні характеристики операцій із цінними паперами, запропоновано методику їх аналізу, досліджуються моделі оцінки дохідності та ризику портфеля, що містить безризикові та ризикові активи; модель оцінки ризику портфеля з різними термінами дохідності, проведено аналіз характеристик цінних паперів, показників їхньої емісії й обігу, економіко-математичні моделі оцінювання ризикових і безризикових активів та їх портфелів.

Однак, ефективне управління портфелем цінних паперів банку неможливе без проведення аналізу цінних паперів за їх видами, строками зберігання, ефективності використання.

Ринок цінних паперів у розвинених країнах має широке розповсюдження. Крім того, величезних оборотів набирає ринок похідних цінних паперів. Історично склалося так, що поштовхом для розвитку похідних фінансових інструментів у зарубіжній

практиці стало необхідність хеджування ризиків. Тому, звичайно, такі інструменти потребують глибшого та якіснішого аналізу. Це пов'язано з сутністю таких інструментів та їх основної функції — захисту банківських установ від ризиків. На фоні того, що обсяги операцій з цінними паперами безперервно збільшуються як за обсягами, так і за сумами обсягів, зарубіжний фондовий ринок почав потребувати такого інструменту, що здатен агрегувати всі інші показники і собі та визначати лінію тренда для портфеля. Таким показником стала ціна, саме з цього моменту у аналізі цінних паперів з'явилася категорія технічного аналізу.

Деякі вчені стверджують, що технічний аналіз — це другий вид аналізу цінних паперів, після фундаментального, переважно акцій. Фактично, на думку автора, це математичний аналіз динаміки кон'юнктури ринку — аналіз попиту та пропозиції цінних паперів, що ґрунтується на вивченні обсягів торгів і динаміки цін. Він спирається на курси та розміри котирувань цінних паперів і не пов'язаний з вивченням фінансової статистики, не враховує фінансовий стан компанії [2; 3].

Вважається, що рух ціни фінансового інструменту відображає всі фактори, пов'язані з попитом та пропозицією цінних паперів, і це дозволяє передбачати майбутні зміни цін на ринку.

Незважаючи на широке розповсюдження у світовій практиці аналізу портфелів цінних паперів на основі технічного аналізу досить гостро між зарубіжними науковцями та практиками стоїть питання об'єктивності аналізу та його ефективності.

Отже, визначимо сильні та слабкі сторони проведення технічного аналізу. Сильними сторонами є: технічний аналіз може використовуватись на будь-якому ринку, включаючи ринок похідних цінних паперів; графіки можуть бути використані для аналізу за період від кількох годин до століття; існує багато методів технічного аналізу для будь-якого сектору ринку цінних паперів; основні принципи технічного аналізу легко засвоюються, а його методи розробляються виходячи з того, що він застосовується на реальному ринку.

Слабкими сторонами технічного аналізу визначено, що: в технічному аналізі присутній елемент суб'єктивності; такий вид аналізу заснований на припущенні, що ринкові моделі повинні повторюватися, що обмежує екстраполяцію минулого на майбутнє; аналіз заснований на припущенні, що деяка подія відбудеться, проте не гарантує цього. Сучасний технічний аналіз заснований на складних математичних і статистичних концепціях; комп'ютерні програми технічного аналізу суттєво зменшують труд-

нощі, пов'язані з розрахунками, проте це не полегшує розуміння того, як правильно вести такі розрахунки.

Отже, на сьогоднішній день щодо ефективності використання технічного аналізу цінних паперів не виникає сумнівів. Незважаючи на негативні сторони використання його запроваджено на багатьох світових фінансових біржах, і він з успіхом використовується у практиці зарубіжних банків.

Література

1. Башкіров О.В. Специфіка управління ризиками портфеля цінних паперів / О.В. Башкіров // Культура народів Причорномор'я. — 2007. — № 9. — С. 10–14.
2. Технічний аналіз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.deltabank-online.com.ua/>.
3. Індикатори технічного аналізу [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://evotrade.ru/video/indicators/>.
4. Смалюк Г.Ф. Оцінка ризиків при формуванні портфеля цінних паперів з різними термінами доходності [Текст]: монографія / Г.Ф. Смалюк / Тернопільська академія народного господарства. — Т. : Економічна думка, 2002. — 82с.
5. Чмутова І. М. Комплексний підхід до аналізу операцій банку з цінними паперами : монографія [Електронний ресурс] / І. М. Чмутова, О. В. Пересунько. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2009_28_3/statti/2_27.htm.

Гаврилюк С.М., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 « Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Кузьмінська О.Е., к.е.н.,
професор кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу

АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ БАЛАНСУ БАНКУ

Успішна робота будь-якого банку залежить від стабільності його фінансового стану. Фінансовий стан банку відображає систему показників, які характеризують наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Контролювати поточний фінансовий стан можливо за допомогою балансу (звіту про фінансовий стан).

Баланс банку загалом характеризує в грошовому вираженні стан ресурсів банків, джерела їх формування і направлення вико-